

"Toivon, että saan jäädä tänne."

Riihimäkeläisten 16-29- vuotiaiden maahanmuuttajataustaisten nuorten tilannekartoitus

Riihimäen kaupunki / Kotoutumispalvelut

Marisa Tanner

16.1.2026

Sisällys

1	Aluksi	2
1.1	Kouluvierailut	3
1.2	Sanasto.....	3
2	Kyselyn tulokset.....	4
2.1	Vastaajat ja taustatiedot.....	4
2.2	Kotoutuminen	7
2.3	Opiskelu ja työ.....	12
2.4	Vapaa-aika ja hyvinvointi.....	13
2.5	Tulevaisuus ja palvelut.....	21
3	Johtopäätökset ja tulevat toimenpiteet	24

1 Aluksi

Riihimäen kaupungin kotoutumispalvelut toteutti kyselyn, jolla haluttiin selvittää, miten maahanmuuttajataustaiset 16–29-vuotiaat nuoret voivat Riihimäellä. Kaupungin kotoutumispalveluiden yksi tehtävä on kiinnittää huomiota maahan muuttaneiden nuorten hyvinvointiin, ja jotta työtä voidaan kohdentaa oikein, on tärkeä saada tietoa kaupungissa asuvien maahanmuuttajataustaisten nuorten tilanteesta.

Tämän tilannekartoituksen toteutuksesta vastasi Riihimäen kaupungin kotoutumispalvelut. Oma Hämeen työllistymistä ja kotoutumista edistävien sosiaalipalveluiden tiimi auttoi kysymysten ideoimisessa sekä osallistui kouluvierailuihin. Kyselyn avulla haluttiin rakentaa kokonaiskuvaa maahanmuuttajanuorten tilanteesta Riihimäellä sekä nostaa esiin mahdollisia haasteita sekä kehityskohteita.

Kysely oli auki verkossa 23.9.-31.10.2025 ja sitä mainostettiin monin eri tavoin. Kyselyä käytiin ohjatusti toteuttamassa Riihimäen lukiolla sekä Hyriassa.

Kyselystä kerrottiin Riihimäen kaupungin kotoutumispalveluiden Instagram- ja Facebook-sivuilla ja kyselyn linkkiä jaettiin myös suoraan asiakkaille.

Tulostettuja mainoksia oli esillä ja mukaan otettavaksi kotoutumispalveluiden ohjaus- ja neuvontapisteellä Kotolassa ja niitä vietiin myös muun muassa koulujen sekä kauppojen ilmoitustauluille. Kyselyä jaettiin laajasti myös erilaisille verkostoille sekä yhteistyökumppaneille ja lisäksi siitä kerrottiin esimerkiksi eri tahojen järjestämien suomen kielen ryhmien yhteydessä.

Kyselyn kysymykset olivat suomeksi, englanniksi, ukrainaksi ja venäjäksi.

Vastata sai millä tahansa kielellä ja kotoutumispalvelut käänsivät nämä vastaukset. Näillä toimenpiteillä oli tarkoitus tavoittaa mahdollisimman paljon vastaajia ja mahdollistaa vastaaminen omalla tunnekielellä.

Seuraavassa luvussa käydään läpi kyselyn vastauksia ja kolmannessa luvussa analysoidaan tuloksia sekä pohditaan mahdollisia tulevia toimenpiteitä.

1.1 Kouluvierailut

Koulujen kanssa oli sovittu haastattelutilaisuudet, joissa maahanmuuttajataustaiset 16–29-vuotiaat nuoret saivat ohjatusti vastata kyselyyn omilla puhelimillaan ja saivat tarpeen mukaan kysyä tarkentavia kysymyksiä, apua tai kielitukea.

Ensimmäinen kouluvierailu oli 29.9.2025 Hyrian S2-TUVA-ryhmän kanssa Peltosaaren koululla. Toisella kerralla eli 7.10.2025 saimme tavata nuoria Hyrian Sakonkadun toimipisteessä, kun kotokoulutuksen kyselyn kohderyhmään kuuluvat opiskelijat saapuivat meitä tapaamaan. Kolmannella ja tällä erää viimeisellä kerralla 20.10.2025 vierailimme Riihimäen lukiossa. Saimme kouluvierailujen ansiosta useita kymmeniä arvokkaita vastauksia.

1.2 Sanasto

Nuori: Nuorisolaki määrittää alle 29-vuotiaat nuoriksi. ([Finlex, 3§, 1285/2016](#)).

Rasismi: Rasismi tarkoittaa joidenkin ihmisryhmien pitämistä muita huonompana esimerkiksi heidän etnisen taustansa, ihonvärinsä, kansalaisuutensa, kulttuurinsa, äidinkiellensä tai uskontonsa vuoksi. ([Punainen risti](#))

Kotoutuminen: Kotoutuminen on pitkä vuorovaikutteinen kehitys, jossa sekä yhteiskunta sopeutuu monimuotoistuvaan väestöön, että maahan muuttanut omaksuu arjessa ja työelämässä tarvittavia valmiuksia. Se onnistuu vain, jos sekä maahan muuttava, että vastaanottava yhteisö ovat sitoutuneita siihen. ([Työ- ja elinkeinoministeriö](#))

Maahanmuuttajataustainen: Henkilö, joka a) on muuttanut nykyiseen asuinmaahansa ja/tai b) jolla on aiemmin ollut muun kuin nykyisen

asuinmaansa kansalaisuus ja/tai c) jonka vanhemmista ainakin toinen on aiemmin tullut henkilön nykyiseen asuinmaahan maahanmuuttajana ([Euroopan muuttoliikenneverkosto](#)).

Kotola: Riihimäen kaupungin kotoutumispalveluiden ohjaus- ja neuvontapiste maahan muuttaneille ([Riihimäen kaupungin kotoutumispalvelut](#)).

Monari: Riihimäen kaupungin nuorisopalveluiden nuorisotila ([Riihimäen kaupungin nuorisopalvelut](#)).

Koto Café: Riihimäen kaupungin kotoutumispalveluiden järjestämä kotiäitien kielikerho ([Riihimäen kaupungin kotoutumispalvelut](#)).

Ohjaamo: Monialainen matalan kynnyksen palvelu- ja kohtaamispaikka alle 30-vuotiaille nuorille aikuisille ja heidän läheisilleen ([Ohjaamo](#)).

2 Kyselyn tulokset

Tässä luvussa käydään läpi kyselyn kaikki kysymykset sekä nuorten antamia vastauksia. Luvussa käsitellään ensin kyselyn vastaajia sekä taustatietoja, minkä jälkeen paneudutaan jokaiseen kysymykseen erikseen sekä pyritään luomaan kokonaiskuvaa nuorten antamista vastauksista.

2.1 Vastaajat ja taustatiedot

Kyselyyn tuli vastauksia 75 vastaajalta. Kyselyn linkki avattiin yhteensä 213 kertaa. Kyselyyn vastattiin 28 kertaa suomeksi, 22 kertaa venäjäksi, 21 kertaa englanniksi ja 4 kertaa ukrainaksi. Edellä mainittujen kielten lisäksi kyselyyn oli mahdollista vastata millä tahansa muulla kielellä/omalla äidinkielellään ja vastauksia oli myös vietnamin, zulun sekä ruandan kielellä. Mitään kysymystä ei ollut merkitty pakolliseksi vastata, joten vastausten määrät vaihtelevat kysymyksen mukaan.

Vastaaja	Suomeksi	Venäjäksi	Englanniksi	Ukrainaksi
75	28	22	21	4

Taulukko 1. Vastaajien määrä ja kielivalinnat.

Kartoituksen aluksi kysyttiin vastaajien taustatietoja, kuten ikää, sukupuolta, kansalaisuutta sekä äidinkieltä. Ikänsä halusi kertoa yhteensä 65 vastaajaa.

Ikä	Vastaajien määrä
16–17	28
18–19	10
20–21	7
22–23	5
24–25	4
26–27	3
28–29	4

Taulukko 2. Vastaajien iät ja määrät.

Vastaajista kolme ilmoitti iäkseen 15 vuotta ja yksi 48 vuotta. Jälkimmäisen kohdalla voi olla mahdollista, että on tapahtunut näppäilyvirhe.

Sukupuolen kertoi 64 vastaajaa, joista 35 kertoi olevansa tyttöjä/naisia, 27 poikia/miehiä ja 3 ei halunnut kertoa. Tästä voimme päätellä, että joku on valinnut kaksi vaihtoehtoa, koska kokonaismäärä heittää yhdellä.

Kansalaisuuden halusi kertoa 59 vastaajaa. Vastauksista kävi ilmi 13 eri kansalaisuutta, jotka jaottuivat seuraavasti: Ukraina (27), Kongo (11), Nepal (5), Suomi (3), Turkki (2), Intia (2), Syyria (2), Thai (1), Puola (1), Sri Lanka (1), Tansania (1), Sudan (1), Filippiinit (1). Eräs vastaaja oli merkinnyt vastaukseksi "pisteen".

Kansalaisuus	Vastaajien määrä
Ukraina	27
Kongo	11
Nepal	5
Suomi	3

Turkki	2
Intia	2
Syyria	2
Thai	1
Puola	1
Sri Lanka	1
Tansania	1
Sudan	1
Filippiinit	1

Taulukko 3. Vastaajien kansalaisuudet ja määrät.

Äidinkielen kertoi 62 vastaajaa. Vastauksista kävi ilmi 16 eri äidinkieltä, jotka jaottuivat seuraavasti: ukraina (22), venäjä (8), swahili (6), nepali (5), ranska (4), turkki (3), hindi (3), arabia (3), thai (1), puola (1), kiina (1), englanti (1), vietnam (1), ruanda (1), punjabi (1), tagalog (1).

Äidinkieli	Määrä
Ukraina	22
Venäjä	8
Swahili	6
Nepali	5
Ranska	4
Turkki	3
Hindi	3
Arabia	3
Thai	1
Puola	1
Kiina	1
Englanti	1
Vietnam	1
Ruanda	1

Punjabi	1
Tagalog	1

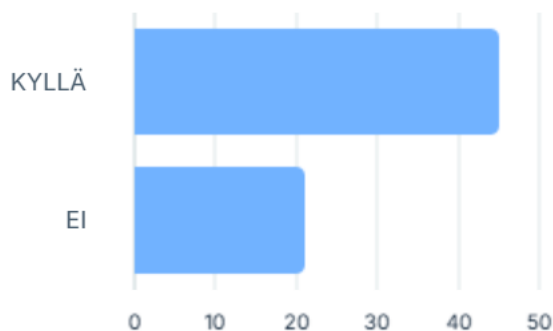
Taulukko 4. Vastaajien äidinkielet ja määrät.

2.2 Kotoutuminen

Seuraavaksi kyselyssä käsiteltiin kotoutumiseen liittyviä teemoja.

Kartoituksessa kysyttiin avoimella kysymyksellä, kuinka kauan vastaaja on asunut Suomessa ja Riihimäellä. Tähän kysymykseen vastattiin yhteensä 61 kertaa. Suurin osa vastaajista on oletettavasti asunut Riihimäellä koko Suomessa asumisaikansa. Alle vuoden Suomessa ja Riihimäellä asuneita on viisi. Noin puolet vastanneista on asunut Suomessa ja Riihimäellä 1–3 vuotta. Vastanneista 11 on asunut Suomessa ja Riihimäellä 4–9 vuotta. Vastanneista 10-vuotta tai enemmän Suomessa ja Riihimäellä asuneita on neljä.

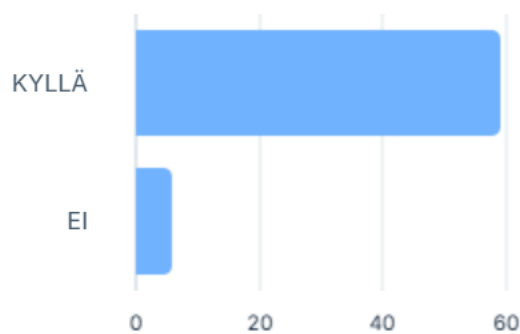
Seuraavaksi tiedusteltiin, onko vastaajalla suomalaisia ystäviä tai tuttuja. Tähän kysymykseen vastasi yhteensä 66 henkilöä. Vastaajista 45 henkilöä eli 68,2 % vastasi ”kyllä” ja 21 henkilöä eli 31,8 % vastasi ”ei”.

Kuvakaappaus 1. Onko sinulla suomalaisia ystäviä tai tuttuja?

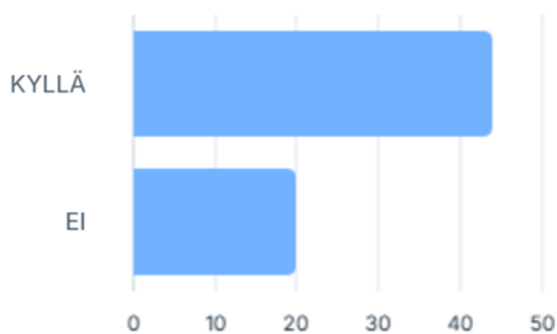
Seuraavaksi kysyttiin suomen kielen osaamisesta tai halukkuudesta oppia puhumaan sitä. Kysymys kuului seuraavasti: ”Osaatko puhua suomen kieltä tai

haluatko oppia puhumaan sitä?”. Vastausvaihtoehtoina oli ”kyllä” tai ”ei”. Yhteensä 65 vastaajasta 59 ilmoitti osaavansa tai haluavansa oppia puhumaan suomen kieltä. Tässä kohdassa kysymyksenasettelu on ollut heikko, sillä kysymyksellä ei saada selville sitä, kuinka moni osaa puhua suomea, vaan vastauksista käy ilmi osaaminen tai halukkuus oppia, joka kyselyn vastausten mukaan on 90,8 %. Vain kuusi henkilöä ilmoitti, ettei osaa suomea tai halua oppia sitä.

Kuvakaappaus 2. Osaatko puhua suomen kieltä tai haluatko oppia puhumaan sitä?

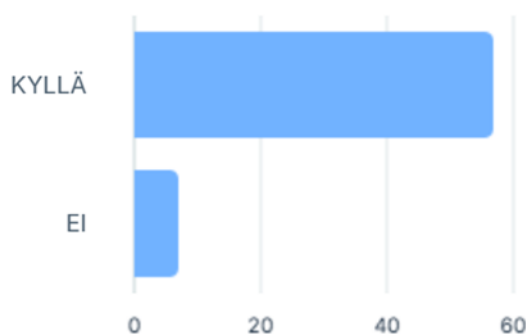
Seuraava kysymys oli ”Oletko saanut riittävästi suomen kielen opetusta?” (vastaajia 64). Vastaajista 44 henkilöä eli 68,8 % kertoi saaneensa riittävästi suomen kielen opetusta, kun taas 20 henkilöä (31,2 %) vastasi kysymykseen kieltävästi.

Kuvakaappaus 3. Oletko saanut riittävästi suomen kielen opetusta?

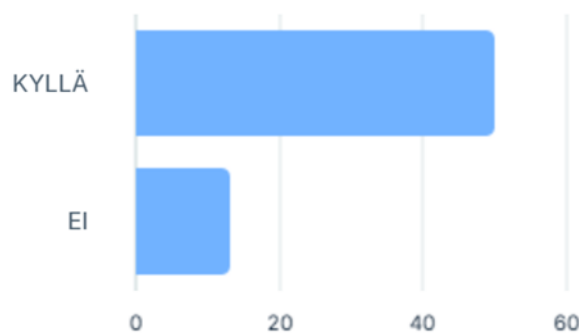
Kyselyssä tiedusteltiin avoimella kysymyksellä, kuinka hyvin vastaaja on sopeutunut Suomeen (52 vastausta). Suurin osa vastaajista kertoo sopeutuneensa hyvin. Muutamasta vastauksesta käy ilmi, että sopeutuminen on tapahtunut hitaasti. Muutamalla vastaajalla on ollut hankaluuksia saada uusia ystäviä, mutta isommassa osassa vastauksia käy ilmi, että ystäviä on löytynyt ja heidän avullaan kotoutuminen on ollut helpompaa. Parissa vastauksessa kerrottiin Suomen talven vaatineen totuttelua. Eräs vastaaja kertoi, että ei ole vielä sopeutunut Suomeen, mutta erilaisiin SPR:n tilaisuuksiin osallistuminen on auttanut häntä sopeutumisessa. Kotoutumiskoulutukseen osallistuminen ja uusien tuttavuuksien solmimisen kerrottiin myös auttavan sopeutumisessa. Sopeutumisen kerrottiin myös olevan hyvin vaikeaa, mutta esimerkiksi urheilun ja ulkoilun harrastamisen on huomattu auttavan. Eräs vastaaja kertoo, että sopeutuminen on ollut helppoa, kun häiriönä ei ole ollut sodankaltaisia ulkoisia tekijöitä.

Kyllä/ei-kysymykseen ”Oletko tyytyväinen elämääsi Riihimäellä?” vastasi 64 henkilöä. 89,1 % eli 57 henkilöä vastasi myöntävästi ja 10,9 % eli seitsemän henkilöä kieltävästi.

Kuvakaappaus 4. Oletko tyytyväinen elämääsi Riihimäellä?

Kysymykseen ”Tunnetko olevasi tasavertainen kaupunkilainen?” vastattiin 63 kertaa ja ”kyllä”-vastauksia oli 79,4 %, kun taas ”ei”-vastauksia oli 20,6 %.

Kuvakaappaus 5. Tunnetko olevasi tasavertainen kaupunkilainen?

Kun kysyttiin, mikä auttaisi vastaajaa tuntemaan itsensä enemmän osaksi Riihimäkeä, korostui vastauksissa suomen kielen osaamisen vaikutus osallisuuden tunteeseen. Esiin tuotiin myös työpaikan tai opiskelupaikan saaminen sekä halu osallistua kaupungin järjestämiin tapahtumiin. Useammassa vastauksessa toivottiin jonkinlaista kokoontumispaikkaa nuorille, jossa he voisivat viettää aikaa kantakaupunkilaisten kanssa. Moni vastaajista ei osannut sanoa, miten voisivat tuntea olonsa enemmän osaksi Riihimäkeä. Moni nuori koki olevansa jo osa Riihimäkeä. Muutamassa vastauksessa nousi esiin muiden negatiiviset asenteet maahan muuttaneita kohtaan. Eräs vastaaja kertoi, että tämä kysely auttaa häntä tuntemaan itsensä enemmän osaksi Riihimäkeä. Eräs nuori vastasi, että Peltosaari ja metsämarjan makuinen energiajuoma lisäävät hänen osallisuuden tunnettaan.

Kysymys ”Mitä Riihimäellä pitäisi tapahtua, että nuoret voisivat paremmin?” oli kolmen vähiten vastattujen kysymysten joukossa 39 vastauksellaan.

Vastauksista nousi esille, että nuoret toivovat lisää erilaisia nuorisotapahtumia sekä paikkoja, missä nuoret saisivat vapaasti oleskella. Vastauksissa toivottiin, että nuorille tarjottaisiin enemmän ja entistä näkyvämmiin erilaisia harrastuksia sekä muunlaisiakin ajanviettomahdollisuuksia kuin vain tietyssä paikassa, tiettyihin kellonaikoihin järjestettäviä nuorteniltoja nuorisotalolla. Toimintaa toivottiin siis myös nuorisotalon ulkopuolelle. Nuorille toivottiin enemmän

mahdollisuuksia verkostoitua, jakaa ideoita ja ajatuksia sekä olla osa yhteisöä. Esille nousi idea nuorten itsensä järjestämistä ja vetämistä tapahtumista, kuten musiikki- tai taideilloista, sekä turvallisesta tilasta, jossa voisi viettää aikaa. Nuoret toivoivat, että informaatio erilaisista tapahtumista olisi helpommin löydettävissä ja useilla eri kielillä. Kun nuorilla olisi enemmän mahdollisuuksia tavata uusia ihmisiä, erityisesti vasta Suomeen ja Riihimäelle tulleet ja täällä jo kauemmin asuneet, auttaisi se kaikkia tuntemaan itsensä enemmän osallisiksi ja tuetuiksi. Nuoria ja heidän toiveitaan pitäisi kuunnella enemmän.

Vastauksissa toivottiin lisää erilaisia aktiviteetteja, kuten esimerkiksi retkiä Riihimäen ulkopuolelle, minne ei muuten oikein tule lähdettyä itsenäisesti.

Kouluissa koulupäivän jälkeen järjestettävien harrastuksien, kuten liikunnan, taiteen, musiikin ja median, toivottiin jatkuvan sekä lisääntyvän. Lisäksi toivottiin erilaisia harrastus-/lajikokeiluja, jotta nuori voisi kokeilemalla löytää itselleen sopivan harrastuksen.

Vastauksissa mainittiin myös toive monipuolisimmista palveluista, kuten erilaisista kaupoista ja kahviloista. Eräs nuori muistutti, että ihmisille ja ympäristölle tulee olla aina ystävällinen. Eräs nuori vastasi, että pitäisi olla sosiaalistavia tapahtumia ja suomen kielen opetusta sekä harjoittelupaikkoja, joissa painotus suomen kielessä.

Osa nuorista kertoi olevansa tyytyväisiä nykyiseen tilanteeseen, eikä mitään muutoksia toivottu.

Seuraavaksi kysyttiin, mikä Riihimäellä ilahduttaa ja harmittaa (46 vastausta). Ilahdusta aiheutti Riihimäen edullisuus, Monari, lukio, opetusjärjestelmä ja opettajat, palvelujen sijainti, Femmatori (kirpputori), Normal (kosmetiikkaliike), rauhallisuus, turvallisuus ja luonto. Harmitusta puolestaan aiheuttaa nuorten sisätiloissa sijaitsevien ajanviettopaikkojen sekä luovien harrastuskerhojen

vähyys, heikot harrastusmahdollisuudet, palvelujen ja työpaikkojen vähäisyys, ihmisten antisosiaalisuus, Peltosaari, rasismi, huonot ihmiset ja huono käytös. Eräs nuori kertoi, että eniten ilahduttavat mahdollisuudet, jotka kaupunki on tarjonnut kotoutumiseen. Toinen nuori vastasi, että harmittaa, kun kaupunki on pieni ja hiljainen ja alkoholin käyttöä näkyy paljon. Eräs nuori kirjoitti, että ainoa harmi on, että ihmiset heittävät roskia ohi roskisten ja eivät aina siivoa lemmikkiensä jätöksiä.

2.3 Opiskelu ja työ

Seuraavana aihepiirinä kyselyssä oli opiskeluun ja työhön liittyvät asiat sekä vastaajien päivittäinen toiminta (55 vastaajaa). Vastaajista 45 kertoi opiskelevansa, 11 olevansa työtön, 5 olevansa töissä ja 3 olevansa äitiyslomalla. Eräs vastaaja kertoi olevansa kausityössä. Jotkut vastaajat valitsivat useamman kuin yhden vastausvaihtoehdon.

Vastaajien määrä	45	11	5	3
Mitä tekee	Opiskelee	Työtön	Töissä	Äitiyslomalla

Taulukko 5. Mitä teet päivisin?

Kun kysyttiin, vaikeuttaako jokin asia opiskelua, työnhakua tai työn saamista, yleisin vastaus oli, että mikään ei vaikeuta näitä asioita. Vaikeuttavina asioina pidettiin kuitenkin itsevarmuuden puutetta, masennusta, huonoa suomen kielen taitoa, motivaation puutetta sekä verkostojen vähyyttä. Ratkaisuiksi ehdotettiin suomen kielen opetuksen sekä uraohjauksen lisäämistä. Työpaikan saantia kerrottiin vaikeuttavan myös nuori ikä sekä kokemuksen puute. Opiskelupaikan sijainti sekä julkisilla kulkuvälineillä kulkeminen mainittiin myös haasteina opiskelemaan pääsulle.

2.4 Vapaa-aika ja hyvinvointi

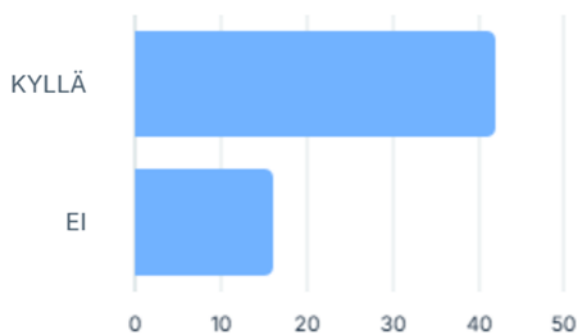
Seuraavan osion aluksi kyselyssä tiedusteltiin vapaamuotoisesti nuorten kuulumisia. Vastauksia tähän kohtaan tuli yhteensä 54. Yleisin vastaus oli, että ”hyvää kuuluu”. Nuoret kertoivat yrittävänsä pitää huolta itsestään ulkoilemalla, liikkumalla, tapaamalla ystäviään sekä osallistumalla erilaisiin tapahtumiin. Vastausten joukossa esiintyi kuitenkin myös epätietoista hämmennystä siitä, mitä oikein haluaa tehdä ja mitä odottaa tulevaisuudelta. Vastauksissa koettiin iloa käynnissä olevasta työharjoittelusta, sen rankkuudesta huolimatta. Lisäksi iloa ja kiitollisuutta koettiin siitä, että on ylipäänsä saanut tulla Suomeen ja aloittaa uuden elämän laajoine mahdollisuuksineen.

Seuraava kysymys koski nuorten vapaa-aikaa ja harrastuksia (52 vastausta). Nuoret kertoivat pitävänsä muun muassa leipomisesta ja ruoanlaitosta, kitaran soittamisesta, tv-sarjojen ja elokuvien katselusta, videopelien pelaamisesta sekä monipuolisesta liikunnasta, kuten kävelystä, koripallosta, kuntosalilla käymisestä, tanssista, jalkapallosta, nyrkkeilystä sekä lentopallosta. Vastauksissa mainittiin myös shoppailu, kirpputoreilla kiertely, meikkaaminen, shakin pelaaminen, maalaaminen ja piirtäminen. Vastausten perusteella nuoret pitävät keskusteluista ystäviensä sekä perheensä kanssa, kuten myös nukkumisesta sekä kirjojen lukemisesta. Myös kotityöt, sienestys ja laulaminen mainittiin vapaa-ajantoimintoina.

Unirytmistä kysyttäessä (54 vastausta) kertoi suurin osa nuorista menevänsä nukkumaan arkena noin klo 23–24 ja joutuvansa heräämään aamulla klo 06–07 aikoihin. Vastausten joukossa oli myös erilaisia unirytmejä, nukkumaanmenoajan ollessa klo 21–22 välillä ja aamuheräämisen ollessa noin klo 07–08. Vastauksista kävi ilmi, että osa nuorista haluaa parantaa unirytmiänsä, varsinkin siinä tapauksessa, jos nuori ei opiskele tai käy töissä, jolloin arkea ei rytmitä aikataulut.

Kyselyssä tiedusteltiin myös, kenen kanssa vastaaja asuu, ketkä kuuluvat perheeseen ja minkälainen tunnelma kotona on. Tähän kysymykseen vastasi 54 nuorta. Perhekokoonpanoja oli erilaisia - ydinperheistä yksinhuoltajaperheisiin ja sijaisperheistä uusioperheisiin. Eniten kerrottiin, että kotona on hyvä ja turvallinen tunnelma, mutta myös vanhempien (usein äidin ja isäpuolen) välisistä riidoista mainittiin, jolloin tunnelma on ollut epämukava. Osa vastaajista kertoi asuvansa yksin, mutta olevansa läheisissä väleissä perheensä kanssa, ja osa kertoi asuvansa puolisonsa ja lapsensa kanssa, tunnelman ollessa iloinen ja turvallinen. Eräs vastaaja kertoi asuvansa isänsä kanssa heidän kotimaassaan, joten epäselväksi jää, miten kysely on tavoittanut myös hänet.

Kysyttäessä, onko vastaajalla luottamuksellisia ihmissuhteita/ystäviä (58 vastaajaa), vastasi 72,4 % "kyllä" ja 27,6 % "ei".

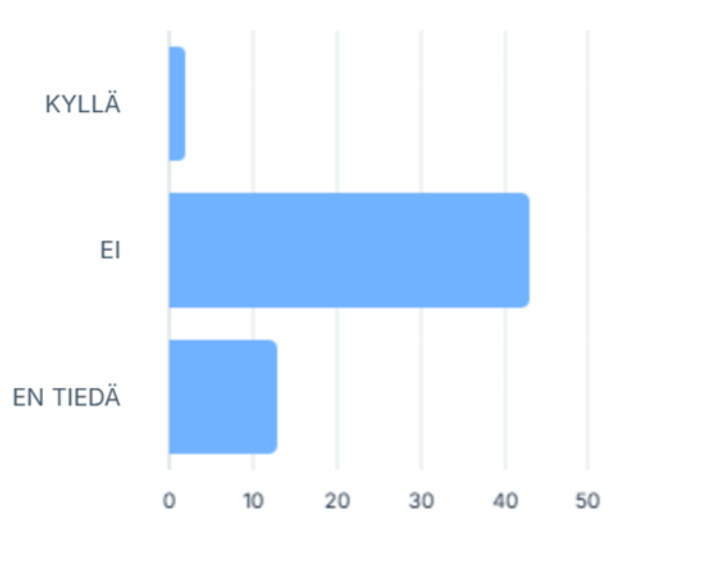

Kuvakaappaus 6. Onko sinulla luottamuksellisia ihmissuhteita/ystäviä?

Kun tiedusteltiin, onko nuori kokenut jotain hankaluutta kaveripiirissään ja minkälaista (48 vastaajaa), mainittiin nuorten keskenään erilaiset näkemykset elämästä. Hankaluudeksi koettiin myös se, että kun ei osaa suomen kieltä riittävän hyvin, on vaikeaa vitsailla sopivissa kohdissa. Hankaluudeksi koettiin lisäksi se, ettei nuori ollut vielä muodostanut ystävyysuhteita suomalaisten nuorten kanssa. Eräs vastaaja kertoi kyllä kovasti yrittäneensä, mutta kun siitä ei tullut mitään, päätti hän keskittyä vain omaan hyvinvointiinsa. Toinen

vastaaja kertoi, että häntä on kiusattu, mutta kiusaajat eivät koskaan olleet hänen oikeita ystäviään. Eräs nuori kertoi, että mahdolliset hankaluudet liittyvät yhteisen kielen puuttumiseen tai kielitaidon heikkouteen.

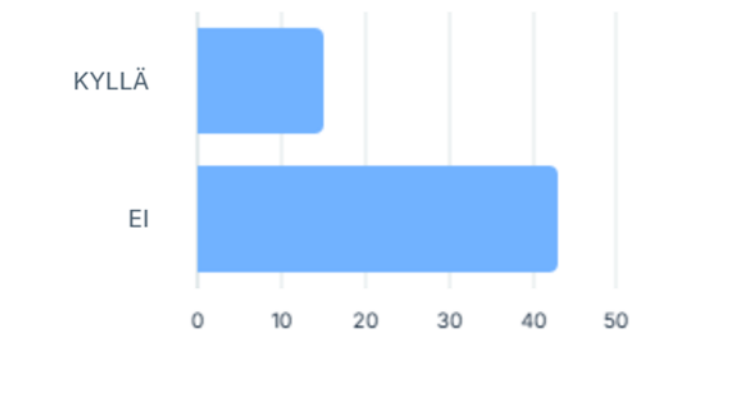
Edelliseen kysymykseen liittyen kysyttiin, onko nuoren kaveripiirissä esiintynyt kiusaamista (58 vastaajaa). Vastaajista kieltävästi vastasi 74,1 %. 3,4 % vastaajista kertoi, että kiusaamista on esiintynyt. 22,4 % vastasi, ettei tiedä, onko kiusaamista esiintynyt.

Kuvakaappaus 7. Onko kaveripiirissäsi esiintynyt kiusaamista?

Kysyttäessä, minkälaista kiusaaminen on, vastattiin sen koskevan kieltä ja kansalaisuutta ja olleen loukkaavaa.

Nuorten tilannekartoituksessa kysyttiin seuraavaksi "oletko kokenut rasismia?" (58 vastaajaa). 74,1 % vastasi, että ei ole kokenut rasismia, kun taas 25,9 % kertoi kokeneensa rasismia.

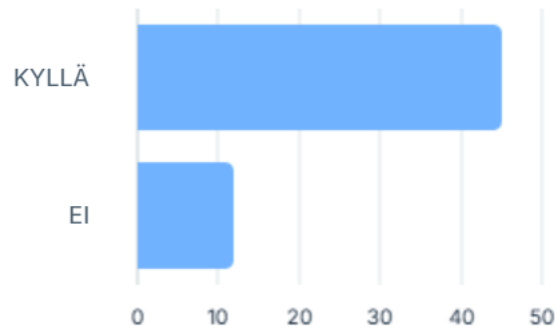
Kuvakaappaus 8. Oletko kokenut rasismia?

Kysyttäessä, minkälaista rasismia nuoret ovat kokeneet, kävi 14 vastauksesta ilmi, että eniten se on koskenut ulkonäköä, ihonväriä ja kansalaisuutta. Nuorelle on saatettu alkaa puhua englantia, vaikka hän osaa hyvin myös suomea. Junassa konduktööri on saattanut nuoren äidinkielen kuullessaan tarkistaa junalipun vain häneltä, mutta ei muilta samassa junavaunussa olleilta. Eräässä vastauksessa kerrottiin, että nuori on kokenut koulussa kavereiden kesken rasismia, mutta hän totesi sen olleen vain viatonta vitsailua.

Kysymyksiin "minkälaisia haasteita kohtaat arjessasi, mikä aiheuttaa ongelmia, mikä mietityttää?" (47 vastausta) vastattiin useimmiten "en tiedä" tai sitten kerrottiin, että kielitaidon puute aiheuttaa eniten haasteita. Keskittymis- ja aloitekyvyn puute mainittiin myös haasteita ja ongelmia aiheuttavaksi. Myös kulttuurierot mainittiin sekä itseluottamuksen puute ja ahdistuneisuus. Paikallisten järjestelmien ymmärtäminen sekä työ- tai opiskelumahdollisuuksien hyödyntämisen haasteet saavat erään nuoren miettimään, miten hän voi parantaa taitojaan, sosiaalisia yhteyksiään ja yleistä sopeutumistaan elämäänsä Suomessa. Haasteita ja ongelmia aiheutti myös työn puute ja sen myötä taloudellisen tilanteen heikkous. Paperiasioiden hoito, huoli terveydenhuollosta, herääminen kouluun sekä tulevaisuuden epävarmuus

koettiin haastaviksi. Eräs nuori kertoi, että hän itse on hänen suurin haasteensa.

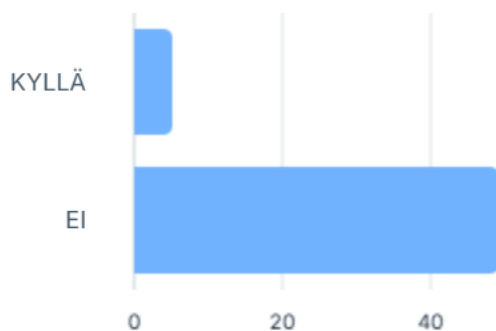
Kun kysyttiin, onko nuori saanut haasteisiinsa apua (57 vastaajaa), kertoi 78,9 % saaneensa apua haasteisiinsa, kun taas 21,1 % vastaajista ei ollut saanut tukea ongelmiinsa.

Kuvakaappaus 9. Jos sinulla on ollut haasteita, oletko saanut niihin tukea? Esimerkiksi kotoa tai koululta?

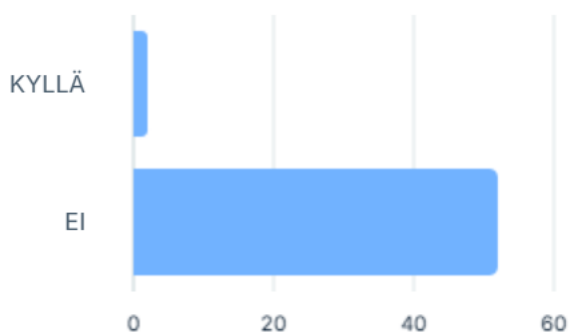
Kun tiedusteltiin, mistä nuori on saanut apua ja tukea (39 vastaajaa), olivat yleisimmät vastaukset kotoa, koulusta ja Kotolasta. Apua kerrottiin saaneen usein myös ystäviltä sekä erityisopettajalta, Koto Cafésta, kaupungilta, Kelasta, sosiaalityöntekijältä ja kuraattorilta. Eräs nuori vastasi, että "jos minulla on ongelmia papereiden kanssa, menen Kotolaan ja he auttavat".

Seuraavaksi nuorten tilannekartoituksessa kysyttiin "Oletko joutunut väkivallan kohteeksi?" (54 vastaajaa). 49 vastaajaa vastasi "ei" ja viisi vastaajaa "kyllä".

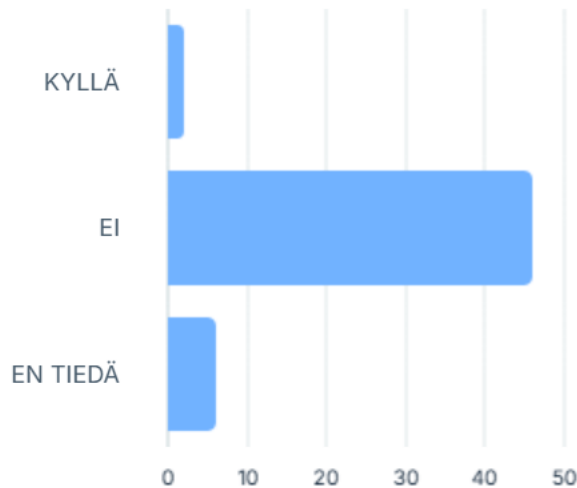
Kuvakaappaus 10. Oletko joutunut väkivallan kohteeksi?

Kysyttäessä, minkälaista väkivaltaa nuoret ovat kohdanneet (4 vastausta), nousi vastauksissa esiin henkinen ja fyysinen väkivalta, joko perheenjäsenen toimesta tai ulkomaalaistaustaisuuden vuoksi tuntemattomilta. Kun kysyttiin, onko vastaaja itse toiminut väkivaltaisesti (54 vastaajaa), vastasi 52 henkilöä kieltävästi ja kaksi henkilöä myöntävästi.

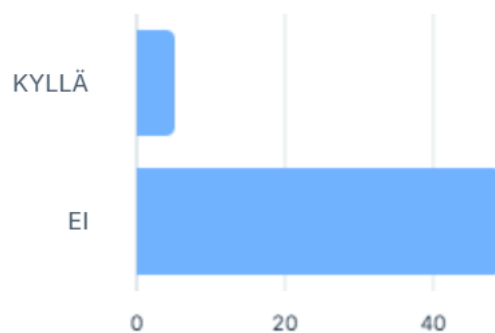
Kuvakaappaus 11. Oletko toiminut väkivaltaisesti?

Kun kysyttiin, onko nuori tehnyt rikoksia (54 vastaajaa), vastasi 46 henkilöä "ei", kaksi henkilöä "kyllä" ja kuusi henkilöä "en tiedä".

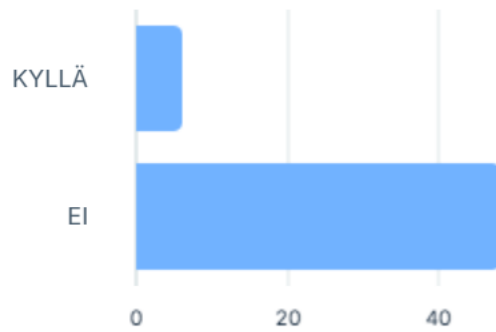
Kuvakaappaus 12. Oletko tehnyt rikoksia?

Kyselyn loppuvaiheilla kysyttiin nuorten päihteidenkäytöstä (kaikissa kysymyksissä 54 vastaajaa). Kysyttäessä alkoholinkäytöstä, vastasi 90,7 %, että ei käytä alkoholia ja 9,3 % kertoi käyttävänsä alkoholia.

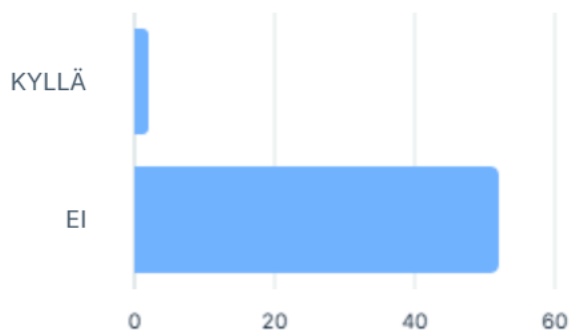

Kuvakaappaus 13. Käytätkö alkoholia?

Nikotiinituotteita kertoi käyttävänsä 11,1 prosenttia vastaajista ja huumeita kertoi kokeilleensa 3,7 prosenttia.

Kuvakaappaus 14. Käytätkö nikotiinituotteita?

Kuvakaappaus 14. Oletko kokeillut huumeita?

Seuraavaksi kysyttiin sosiaalisen median tärkeydestä ja siihen käytetyn ajan määrästä (48 vastaajaa). Sosiaalista mediaa pidettiin sekä tärkeänä että haitallisena. Nuoret kertoivat käyttävänsä sosiaalisen median parissa aikaa päivittäin keskimäärin useita tunteja. Joku kertoi kuluttavansa 1–2 tuntia, kun taas joku toinen kertoi määrän olevan 8–10 tuntia. Useimmiten vastattiin ajan olevan noin 3–5 tuntia. Moni nuori kertoi yrittäneensä viime aikoina vähentää puhelimella ja sosiaalisessa mediassa viettämäänsä aikaa, mutta samaan aikaan sosiaalisen median tärkeyttä nuorten elämässä ja erilaisten tehtävien tekemisessä korostettiin. Sosiaalisen median kautta voi kokea yhteenkuuluvaisuutta ja saada informaatiota, ja se tarjoaa myös viihdettä ja kasvotusten kohtaamisia, kuvailtiin vastauksissa.

Nuorilta kysyttiin ”Mitä ajattelet maailman tilanteesta yleisesti?” (40 vastaajaa). Nuoret pitivät maailman tilannetta huonona ja huolestuttavana ja kokevat maailman turvattomaksi. Eräs nuori kertoi, että häntä ei huoleta Suomessa sodan uhka, sillä jos sota tulisi, niin meitä suomalaisia puolustaa Nato. Yleisesti ottaen maailma kohtaa monia haasteita, mukaan lukien sosiaalisia, taloudellisia ja ympäristöön liittyviä ongelmia. Samaan aikaan maailmanlaajuisesti pyritään edistämään rauhaa, kestävyyttä ja yhteistyötä, mikä antaa toivoa parannuksista, pohti eräs nuori. Nykymaailma on täynnä sekä haasteita että mahdollisuuksia.

”Erilaiset konfliktit, ympäristöongelmat ja sosiaalinen eriarvoisuus luovat paineita, mutta ihmiset löytävät myös uusia tapoja tehdä yhteistyötä ja kehittää ratkaisuja tulevaisuutta varten.”

Moni nuori kokee maailman tilanteen surulliseksi ja kokee, etteivät poliitikot tee tarpeeksi auttaakseen ihmisiä ympäri maailmaa, vaan välittävät vain itsestään. Nuoret toivovat, että kaikki voisivat elää rauhassa ilman sotia. Moni nuori kertoo, että hänen oma maansa on tuhottu sotien takia. Eräs nuori vastasi:

”Toivon, että huominen on eilistä parempi.”

2.5 Tulevaisuus ja palvelut

Seuraavaksi nuorilta tiedusteltiin, mitä he haluavat tehdä ja missä olla kahden vuoden päästä, sekä mikä heille on tärkeintä tulevaisuudessa (46 vastaajaa). Eräs nuori kertoi, että kahden vuoden päästä hän haluaa olla lukiossa, olla terve ja matkustaa, omata hyvät kaveri- ja perhesuhteet, saada hyvän työn, olematta liian stressaantunut. Toinen nuori kertoi, että toivoo olevansa kahden

vuoden päästä valmistunut lukiosta ja olevansa silloin jo varusmiespalveluksessa. Tulevaisuuden tärkeinä asioina hän mainitsi perheen, ystävät ja Jumalan. Eräs nuori haaveili muuttavansa Alaskaan, kun taas toinen nuori haaveili psykologin työstä Espanjassa.

Myös muut nuoret mainitsivat opiskelun tärkeänä asiana tulevaisuudessa. Toiveina oli päästä ammattikouluun, ammattikorkeakouluun tai yliopistoon, ja haaveina oli opiskella esimerkiksi insinööriksi.

“Toivon, että saan jäädä tänne.”

Eräs nuori toivoi voivansa pelata jalkapalloa, kun taas toinen nuori kertoi kahden vuoden päästä tekevänsä töitä vanhainkodissa, hoivakodissa tai kotihoidossa ja puhuvansa tosi hyvin suomen kieltä. Vastauksissa mainittiin myös kiinnostus politiikkaan sekä näyttelemiseen ja kaikenlaiseen menestykseen. Lääkärin ja eläinlääkärin ammasteista haaveiltiin myös. Vastauksissa toistui se, että nuoret haluavat kahden vuoden kuluttua puhua sujuvaa suomea sekä elää taloudellisesti vakaassa tilanteessa. Eräs nuori toivoi vain vakaata elämää.

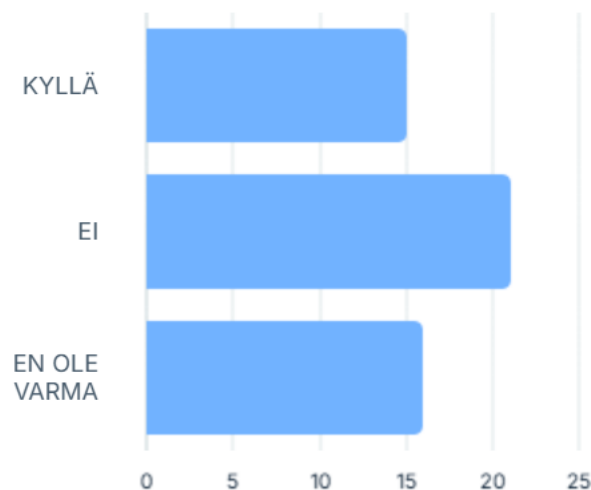
Lopuksi nuorilta kysyttiin, tietävätkö he minkälaisia palveluita Riihimäen kaupungilla tai Oma Hämeellä on tarjolla nuorille ja haluaisivatko he tietää lisää palveluista (37 vastaajaa). Eräs vastaaja kertoi, että ei ole kuullut tällaisista palveluista. Hän ehdotti, että jokaisen postiluukusta pitäisi tulla kirje, jossa kerrotaan erilaisista palveluista. Hän kertoi kuulleen vain Ohjaamosta, josta hän on saanut apua erilaisiin haasteisiin. Toinen nuori kertoi, ettei ole täysin tietoinen kaikista tarjottavista palveluista, mutta haluaisi saada lisätietoja. Hän kertoi, että palvelut, jotka tarjoavat ohjausta, mahdollisuuksia sosiaaliseen

toimintaan sekä tukea koulutukseen tai työllisyyteen, olisivat erittäin hyödyllisiä nuorille.

Luulen tietäväni tarpeeksi, ja joka tapauksessa voin aina kysyä niiltä, jotka tietävät paremmin.

Kysyttäessä, mitä uusia palveluita tai tapahtumia nuoret toivoisivat (31 vastaajaa) nousi vastauksissa esille seuraavanlaisia ideoita: kokkikerho, nuorille enemmän harrastemahdollisuuksia, lisää nuorisotiloja ja käsityötapahtumia, kansainvälisesti tunnettujen tapahtumien järjestämistä isommin (esimerkiksi pääsiäinen ja halloween), Kiinalainen uusi vuosi tai ylipäänsä huomioitaisiin tärkeitä tapahtumia maailmasta Riihimäen tapahtumakalenterissa, enemmän musiikki-iltoja, urheiluturnauksia ja kulttuurifestivaaleja. Erilaisten tilaisuuksien ja tapahtumien järjestäminen tarjoaisi nuorille mahdollisuuksia olla yhteydessä toisiinsa ja osallistua. Lisäksi saatavilla olevien aktiviteettien ja palveluiden tiedonsaannin parantaminen kannustaisi suurempaan osallistumiseen. Lisäksi toivottiin ohjelmaa, jossa nuoret voivat saada tukea ja neuvoja vanhemmilta nuorilta tai aikuisilta eri elämänaalueilla, kuten opiskelu, ura ja ihmissuhteet. Osa ei toivonut mitään uutta ja osa ei tiennyt.

Lopuksi kysyttiin, haluaisiko vastaaja tavata Riihimäen kaupungin sekä Oma Hämeen työntekijän ja saada yksilöllistä tukea, apua ja ohjausta johonkin elämäntilanteeseen (52 vastaajaa). 28,8 prosenttia vastaajista vastasi myöntävästi, 40,4 prosenttia kieltävästi ja 30,8 prosenttia ei ollut varma.

Kuvakaappaus 16. Haluaisitko tavata Riihimäen kaupungin sekä Oma Hämeen työntekijän ja saada yksilöllistä tukea, apua ja ohjausta johonkin elämäntilanteeseesi?

Jos tähän kysymykseen vastasi ”kyllä”, ohjautui se seuraavaan kohtaan, jossa neuvottiin lähettämään tekstiviesti ”NUORET” ja kieli, jolla haluaisi tulla palvelukseksi, Riihimäen kaupungin kotoutumispalveluiden puhelinnumeroon. Samassa kohdassa muistuteltiin ottamaan kohdasta kuvakaappaus, jotta ohjeet ja puhelinnumero jäisivät talteen. Kolme nuorta oli vastannut tähän kohtaan, että haluaisi yhteydenoton. Kaksi oli kirjoittanut ukrainan kielellä ”kyllä” ja yksi oli vastannut oman puhelinnumeronsa kera.

3 Johtopäätökset ja tulevat toimenpiteet

Kyselyn tulosten perusteella riihimäkeläiset 16–29- vuotiaat maahanmuuttajataustaiset nuoret voivat pääosin hyvin. Suurin osa vastaajista kertoi opiskelevansa, omaavansa läheisiä ystävyssuhteita sekä suomalaisia ystäviä, saaneensa riittävästi suomen kielen opetusta sekä osaavansa puhua suomen kieltä (tai haluavansa oppia). Lähes 90 % nuorista kertoi olevansa tyytyväisiä elämäänsä Riihimäellä ja lähes 80 % kertoi kokevansa itsensä tasavertaiseksi kaupunkilaiseksi. Suurimmalla osalla kyselyyn vastanneista

nuorista oli kohtuullisen hyvä unirytmisi sekä kotona turvallinen ja läheinen tunnelma. Yli 70 % vastaajista ilmoitti, ettei ole kokenut rasismia, eikä heidän kaveripiirissään esiinny kiusaamista. Melkein 80 % vastaajista kertoi, että on saanut haasteisiinsa tukea ja apua. Positiivista on myös se, että suurin osa nuorista ei ole itse toiminut väkivaltaisesti tai muuten rikollisesti ja päihteiden käyttö on hyvin pientä. Kyselyn perusteella nuoret ovat hyvin kunnianhimoisia ja omaavat selkeitä tulevaisuudensuunnitelmia koskien opiskelua ja työuraa.

Vastauksista kävi ilmi, että nuoret voisivat hyötyä ohjelmasta, jossa he voivat saada tukea ja neuvoja vanhemmilta nuorilta tai aikuisilta eri elämänalueilla, kuten opiskelu- ja ura-asioissa sekä ihmissuhteissa. Arjen rytmitykseen kaivattiin tukea etenkin niille nuorille, jotka eivät opiskele tai käy töissä. Nuoret toivoivat erilaisia lajikokeiluja sekä retkiä Riihimäen ulkopuolelle, samoin nuorteniltoja toivottiin myös nuorisotalon ulkopuolelle. Pop up kahvilan tai –kaupan perustaminen nuorten vetämänä kiinnosti myös.

On tärkeää kiinnittää huomiota erilaisten tapahtumien ja tilaisuuksien viestintään, että se tavoittaa myös maahanmuuttajataustaiset nuoret. On tärkeää myös pohtia, miten maahan muuttaneet ja valtaväestön nuoret saataisiin kohtaamaan ja onko nuorille mahdollista saada lisää kokoontumispaikkoja.

Nuorille voisi olla syytä kerrata, mikä on rikollista ja mikä ei, kun vastausten perusteella ihan kaikki nuoret eivät tienneet, ovatko toimineet lainvastaisesti vai eivät.

Nuorten ajatuksista nousi esille idea, että nuorille pitäisi lähettää kotiin (tai sähköisesti) oma kirje kotoutumispalveluilta, missä esiteltäisiin erilaisia palveluita ja ryhmiä. Tämä toteutuu kevään 2026 aikana. Muiden kehittämisideoiden osalta kotoutumispalvelut ovat yhteydessä

nuorisopalveluihin, Ohjaamoon ja muihin tarvittaviin tahoihin toimenpiteiden suunnittelemiseksi sekä toteuttamiseksi.

Eräs nuori kertoi, että hän on kokenut koulussa kavereiden kesken rasismia, mutta totesi sen olleen vain viatonta läppää. Ei ole olemassa "viatonta" rasismia. Joko sitä on tai ei ole. Tähän liittyen on tulossa "EI OLE OLEMASSA LÄPPÄÄ - Opas rasismiin liittyvien teemojen käsittelyyn kiusaamisen vastaiseen työhön, yhdenvertaisuussuunnitteluun tai rasismista käytäviin keskusteluihin". Tämä opas tuotettiin, koska Etelä-Suomen ETNOn Hämeen työryhmä halusi tarttua muutaman viime vuoden aikana pinnalle nousseeseen ilmiöön: oppilaiden kokemaan rasismiin kouluissa. Kouluille tehtiin kysely sen selvittämiseksi, miten rasismi kouluissa ilmenee, miten siihen puututaan, mitkä puuttumiskeinot koetaan hyviksi ja mitä koulujen henkilökunta tarvitsisi puuttuakseen rasismiin entistä paremmin. Kyselyyn vastasi 92 henkilöä syksyllä 2025 ensimmäisen ja toisen asteen oppilaitoksista Kanta- ja Päijät-Hämeen oppilaitoksista. Tätä opasta tullaan laajasti jakamaan nuorten kanssa työskenteleville ammattilaisille.

Kyselyn lopuksi tiedusteltiin nuorten halua henkilökohtaiseen yhteydenottoon. Kaksi nuorta vastasi haluavansa yhteydenoton, mutta eivät koskaan lähettäneet pyydettyä viestiä. Yksi vastaaja kirjoitti oman puhelinnumerosa kyselyn vastauskenttään ja häneen oltiin kotoutumispalveluiden taholta yhteydessä jatkotyöskentelyn sopimiseksi. Yksi nuori lähetti tekstiviestin, jossa toivoi tapaamista.

Lopuksi voidaan todeta, että nuorten hyvinvointia voidaan tukea tarjoamalla lisää suomen kielen opetusta. Syrjintään ja rasismiin tulee puuttua sekä edistää yhdenvertaisuutta. Matalan kynnyksen toiminnan tarjoaminen on tärkeää, samoin sosiaalisten suhteiden luomisen tukeminen. Nuorille tulee tarjota

mahdollisuuksia osallistua harrastuksiin ja vapaa-ajan toimintaan sekä tukea hakeutumaan erilaisten palveluiden piiriin.